

Пропозиції, зауваження та їх обґрунтування
Комітету Асоціації правників України з конкуренційного права
щодо Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Антимонопольного комітету України»
(2-й етап реформи конкуренційного законодавства)

	Редакція законопроекту	Пропозиції АПУ	Коментарі
Щодо змін до Господарського кодексу України			
1	<p>1. У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 №№ 18-22, ст. 144):</p> <p>2) статтю 18 викласти в такій редакції:</p> <p style="padding-left: 20px;">“Стаття 18. Державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму</p> <p>1. Державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.</p> <p>2. Суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.</p> <p>3. Органи державної влади, до компетенції яких належить забезпечення державного регулювання та управління у відповідних галузях економіки, проводять</p>	<p>Частину 2 проекту статті 18 викласти у такій редакції:</p> <p>2. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування та органи адміністративно-господарського управління і контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.</p> <p>3. Органи державної влади, до компетенції яких належить забезпечення державного регулювання та управління у відповідних галузях економіки, проводять моніторинг ринків цих галузей з метою аналізу та прогнозування їх розвитку.</p>	<p>Щодо положень ч. 2.</p> <p>Положення ч. 2, як і існуюча редакція ч. 2 ст. 4 Закону "Про захист економічної конкуренції", з якої вони запозичені, потребують перегляду, оскільки вони суперечать принципу верховенства права, сучасній доктрині права щодо взаємодії особи, суспільства і держави, різною роллю і статусу приватної особи і держави в організації суспільного життя. Це також нерозривно пов'язано з принципом юридичної визначеності, оскільки змішування обов'язків особи і держави неминуче призводить до плутанини і звуження свобод особи. Зокрема, суб'єкти господарювання у господарських відносинах конкуренції виступають суб'єктами приватного права, що розпоряджаються своєю власністю на свій розсуд, а сама господарська діяльність спирається на принцип свободи, при якому правовий режим регулювання включає метод заборони лише тієї поведінки, яка прямо визначена такою законом. Господарська діяльність за своєю природою спрямована на отримання прибутку, де конкуренція не є і не може бути її метою і предметом, а є, якщо спрощено, лише об'єктивним результатом зіткнення мети отримання прибутку з обмеженим попитом, ресурсами і діями інших суб'єктів господарювання, вона має, певним чином, антагоністичний характер по відношенню до самої господарської діяльності і зовнішнім фактором впливу на неї. Тому обов'язок створення умов для розвитку конкуренції не може бути покладений на суб'єктів господарювання, це є функцією саме публічної влади. Спроба покласти такий обов'язок на суб'єктів господарювання скоріше</p>

	<p>моніторинг ринків цих галузей з метою аналізу та прогнозування їх розвитку.</p> <p>4. Державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольного комітету України”;</p>	<p>4. Суб'єктам господарювання, органам державної влади, органам місцевого самоврядування та органам адміністративно-господарського управління і контролю забороняється вчиняти діяння, визначені законом як правопорушення.</p> <p>5. Державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольного комітету України”;</p>	<p>відображає ідеологію радянської політичної системи і йде у розріз з вектором розвитку України як ринкового суспільства і правової держави, а на практиці призводить до викривлення права і правозастосування.</p> <p>Тому пропонуємо, щонайменше, розмежувати положення про функції і обов'язки суб'єктів господарювання та інститутів публічної влади, оскільки права і обов'язки цих суб'єктів права не тотожні.</p> <p>При цьому, положення ч. 2 створюють юридичні колізії. У тексті проекту вказані "неправомірні" дії, які призводять до "негативного впливу на конкуренцію". Проте, навпаки, дії можуть бути неправомірними лише якщо призводять до негативного впливу на конкуренцію, при цьому часто має значення не сам факт їхнього негативного впливу, а його рівень (ті ж ексклюзивні угоди мають такий вплив, але не є неправомірними, як такі). До того ж, ознака "неправомірності" ширша за ознаку "незаконності", а оскільки конкуренція є об'єктом правового захисту саме як публічний інтерес, то дії, що забороняються у зв'язку з їхнім негативним впливом на конкуренцію, мають чітко визначатися лише законом, тобто, забороненими визнаються лише дії, які визначені законом як порушення конкуренційного законодавства. Тому предметом правової заборони слід визначити діяння, які визначені законом як правопорушення.</p>
2	<p>“Стаття 146¹. Заходи забезпечення виконання рішень про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.</p> <p>1. З метою забезпечення ефективного виконання рішень про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, суд за клопотанням Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, має право вжити заходів забезпечення виконання рішень про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, якщо нежиття таких заходів може</p>	<p>У частині першій вилучити слова "його територіального відділення."</p>	<p>Усі рішення про накладання штрафу приймаються виключно відповідними функціональними органами Антимонопольного комітету України. Територіальні відділення не є такими функціональними органами і не мають таких повноважень. Те, що територіальні</p>

<p>істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення про накладання штрафу органу Антимонопольного комітету України, його територіального відділення.</p> <p>2. Заходи забезпечення виконання рішень про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції можуть бути застосовані до закінчення строків виконання рішення органів Антимонопольного комітету України, незалежно від судового оскарження у зв'язку із існуванням хоча б однієї обставини, що свідчить про можливість невиконання або ускладнення виконання рішення про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, але не виключно, у разі якщо:</p> <p>1) юридична та/або фізична особа не отримує рішення, попереднє рішення, розпорядження та вимоги органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення, подання з попередніми висновками у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та/або не виконує їх у вставленому законодавством порядку, у тому числі не отримує поштовою кореспонденцією за зареєстрованим місцезнаходженням та/або задекларованим (зареєстрованим) місцем проживання (перебування), не прибуває на виклик, органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення у встановлені органами Антимонопольного комітету України, головою територіального відділення Антимонопольного комітету України чи законодавством України строки;</p> <p>2) юридична та/або фізична особа не перебуває за зареєстрованим місцезнаходженням та/або задекларованим (зареєстрованим) місцем проживання (перебування) і при цьому не встановлено її фактичне місцезнаходження;</p> <p>3) юридична та/або фізична особа не подає фінансову та/або податкову звітність до відповідних органів державної влади в установленому законодавством порядку;</p>	<p>Пункт 1 викласти у такі редакції:</p> <p>"1) юридична та/або фізична особа не отримує рішення, попереднє рішення, органу Антимонопольного комітету України, та/або не виконує їх у вставленому законодавством порядку";</p> <p>Пункти 4, 5, 11, та 15 ч. 2 проєкту статті 146¹ виключити.</p>	<p>відділення і Антимонопольний комітет України становлять систему органів Антимонопольного комітету України, відображає територіально-організаційну структуру, на відміну від органів Антимонопольного комітету у розумінні статті 1 Закону "Про захист економічної конкуренції": <i>"органи Антимонопольного комітету України - Антимонопольний комітет України, постійно діючі та тимчасові адміністративні колегії Антимонопольного комітету України, державний уповноважений Антимонопольного комітету України, адміністративні колегії територіальних відділень Антимонопольного комітету України"</i>;</p> <p>Такі обставини, як неотримання розпорядження, вимоги, подання з попередніми висновками, не прибуває на виклик, не отримує поштовою кореспонденцією (яка не стосується надсилання рішення про накладення штрафу), не є підставою вважати, що особа неминуче ухилитиметься від виконання рішення про накладення штрафу. Про це свідчить практика самого АМК – суб'єкти господарювання, які, наприклад, не надали відповіді на вимогу, вчасно оплачували штрафи як за це, так і за інші порушення. Вказані положення передбачають заходи і обмеження, що є непропорційними і дискримінаційними, а тому потребують виключення.</p> <p>Вказані у пунктах 4, 5, 11 та 15 ч. 2 можуть існувати і часто існують незалежно від наявності рішення органів АМК і тому не можуть розглядатись як ознаки ухилення від виконання такого рішення, а тому застосовування заходів забезпечення виконання рішення лише з цих підстав є непропорційним обмеженням прав і свобод юридичних і фізичних осіб. Якщо поведінка особи, включаючи наведені обставини,</p>
--	---	--

<p>4) до установчих документів юридичної особи систематично вносяться зміни, пов'язані із зміною найменування, складу учасників (засновників), керівників, напрямів діяльності;</p> <p>5) статутний капітал юридичної особи несформований або його розмір є незначним;</p> <p>6) юридична та/або фізична особа фактично не здійснює господарської діяльності, у тому числі за останні шість місяців відсутні господарські операції;</p> <p>7) вартість активів та/або майна юридичної особи менша суми накладеного штрафу, та/або таке майно не може бути джерелом погашення накладеного штрафу;</p> <p>8) юридична та/або фізична особа необґрунтовано передає третім особам або пов'язаним відносинами контролю особам майно, грошові кошти, якщо такі дії не пов'язані безпосередньо з провадженням власної господарської діяльності;</p> <p>9) юридична та/або фізична особа відчуває задіяні у виробничо- господарській діяльності основні засоби;</p> <p>10) юридична та/або фізична особа продає товари (роботи, послуги), які виготовляє за ціною, нижчою за собівартість, без об'єктивних на це причин;</p> <p>11) юридична та/або фізична особа приймає нерациональні управлінські рішення, які негативно впливають на господарську діяльність, що призводить до фінансових збитків та втрат;</p> <p>12) юридична та/або фізична особа у разі збиткової діяльності спрямовує отримувані грошові засоби та інвестиції на закупівлю товарів (робіт, послуг) безпосередньо не задіяних у господарській діяльності;</p> <p>13) наявність обтяжень майна юридичної та/або фізичної особи;</p> <p>14) наявність у юридичної та/або фізичної особи кредитної заборгованості в розмірі, не меншому суми накладеного штрафу;</p> <p>15) наявність у юридичної та/або фізичної особи податкового боргу;</p> <p>16) юридична та/або фізична особа включена до списку осіб, діяльність яких має ознаки недобросовісного залучення коштів громадян під впливом інвестиційних проектів.</p>		<p>дає переконливі підстави вважати, що особи ухиляється від виконання рішення, має застосовуватися частина перша цієї статті, яка передбачає обґрунтування того, що за встановлених обставин невжиття таких заходів може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення про накладання штрафу органу АМК.</p>
---	--	--

	<p>3. Забезпечення виконання рішень про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції здійснюється шляхом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) накладення арешту на майно та (або) грошові кошти, що належать або підлягають передачі або сплаті особі, на яку рішенням органу Антимонопольного комітету України накладено штраф і знаходяться у нього чи в інших осіб; 2) заборони особі, на яку рішенням органу Антимонопольного комітету України накладено штраф, вчиняти певні дії; 3) зупинення продажу майна особи, на яку рішенням органу Антимонопольного комітету України накладено штраф; 4) інших заходів, необхідних для забезпечення ефективного виконання рішень про накладання штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції суд, якщо це не забезпечуються заходами, зазначеними у пунктах 1-3 цієї частини. 		
3.	<p>Стаття 146³. Розгляд клопотання Антимонопольного комітету України, його територіального відділення про вжиття заходів забезпечення виконання рішень про накладення штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.</p> <p>1. Клопотання Антимонопольного комітету України, його територіального відділення про вжиття заходів забезпечення виконання рішень про накладення штрафу у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розглядається судом не пізніше трьох робочих днів з дня його надходження з повідомленням (викликом) учасників провадження за наявними матеріалами провадження. Неявка цих осіб не є перешкодою розгляду поданого клопотання, за умови, що їх належним чином повідомлено про дату, час і місце засідання.</p> <p>2. За результатами розгляду клопотань Антимонопольного комітету України, його</p>	У частині 1 проекту статті 146 ³ слова "трьох робочих днів" замінити словами "двадцяти робочих днів".	Запропонований у проекті строк розгляду судом клопотання унеможливує забезпечення розумного строку для надання особою заперечень і порушує право особи на суд.

	<p>територіального відділення, суд постановляє ухвалу про повне або часткове задоволення клопотання, чи про відмову у задоволенні клопотання.</p> <p>3. При ухваленні судом рішення судові витрати не відшкодовуються, якщо інше не встановлено законом.</p>		
Щодо змін до Закону "Про Антимонопольний комітет України"			
4	<p>4. У Законі України "Про Антимонопольний комітет України" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472 із наступними змінами):</p> <p>[...]</p> <p>3) у статті 7:</p> <p>у частині першій:</p> <p>у пункті 11 слова "(у сфері медіа - за методиками, погодженими з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення)" виключити;</p> <p>у пункті 16 після слів "інших держав" доповнити словами "Європейської комісії";</p> <p>пункт 17 викласти в такій редакції:</p> <p>"17) надавати компетентним органам інших держав, Європейській комісії, інформацію;";</p> <p>пункт 171 виключити;</p> <p>після пункту 17 доповнити новими пунктами 18-23 такого змісту:</p> <p>"18) викликати для надання усних або письмових пояснень у зв'язку з виконанням завдань, покладених на Антимонопольний комітет України законодавством про захист економічної конкуренції, керівників, посадових осіб, працівників, представників суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та</p>		<p>Опитування є лише однією з форм одержання інформації / пояснень, що вже врегульовано цим та іншими законами. Опитування споживачів чи інших</p>

<p>контролю, інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв, та будь-яких інших фізичних осіб, які можуть володіти інформацією чи документами, що можуть бути доказами порушення законодавства про захист економічної конкуренції;</p> <p>19) проводити опитування суб'єктів господарювання, покупців, продавців, споживачів у зв'язку з виконанням завдань, покладених на Антимонопольний комітет України законодавством про захист економічної конкуренції;</p> <p>20) застосовувати до суб'єктів господарювання, об'єднань обов'язкові для виконання поведінкові та/або структурні засоби захисту конкуренції;</p> <p>21) застосовувати до органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю обов'язкові для виконання поведінкові засоби захисту конкуренції;</p>	<p>Пункт 19 виключити</p> <p>Пункти 20 та 21 виключити</p>	<p>категорій осіб є спеціальним професійним видом діяльності, і проведення якого не відповідає завданням і функціям АМК, так само, як не відповідає його завданням і функціям проведення експертизи. Запропоновані зміни перетворюють отримання пояснень в окремий самостійний інститут доказів, надаючи їм спеціального значення як інституту дослідження суспільної думки, якого вони насправді не мають. Немає ніякої потреби у такому доповненні закону, у зв'язку з чим пропонуємо виключити запропоноване у п. 19 доповнення, а так само виключити такі доповнення у інших відповідних положеннях законопроекту.</p> <p>Вказані у п. 20 та 21 види можливих рішень, в т.ч. повноваження накладати штраф і зобов'язання, повністю і більш чітко урегульовані положеннями пункту 2) ч. 1 ст. 7 та ст. 48 Закону (яка цим законопроектом доповнюється також іншими видами рішень, які вправі приймати АМК):</p> <p><i>"2) приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції розпорядження та рішення за заявами і справами, перевіряти та переглядати рішення у справах, надавати висновки щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;"</i> Немає підстав визначати у ст. 7 лише окремі за предметом рішення усього передбаченого у ст. 48 їх переліку, як і дублювати тут ці положення ст. 48.</p>
<p>7) у частині другій статті 15:</p> <p>у пункті 1 слова "узгоджених дій" виключити;</p> <p>після пункту 10 доповнити новими пунктами 11 і 12 такого змісту:</p> <p>"11) у випадках та порядку, передбачених цим законом, вимагати надання усних або письмових пояснень у зв'язку з виконанням завдань, покладених законодавством про захист економічної конкуренції на Антимонопольний комітет України, його територіальне відділення, у керівників, посадових осіб, працівників, представників суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування,</p>	<p>Пункт 11 вилучити</p>	<p>Повноваження апарату АМК щодо одержання інформації у повній мірі урегульовані положеннями існуючого пункту 4 ч. 2 ст. 15 Закону:</p> <p><i>"4) при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;"</i></p>

<p>органів адміністративно- господарського управління та контролю, інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв, та будь-яких інших фізичних осіб, які можуть володіти інформацією чи документами, що можуть бути доказами порушення законодавства про захист економічної конкуренції;</p> <p>12) проводити опитування суб'єктів господарювання, покупців, продавців, споживачів у зв'язку з виконанням завдань, покладених законодавством про захист економічної конкуренції на Антимонопольний комітет України, його територіальне відділення”;</p>	<p>Пункт 12 вилучити</p>	<p><i>Зокрема, "інші передбачені законом випадки" визначені у частинах 2 та 3 статті 7 Закону і забезпечують виконання функцій АМК у сфері контролю за концентраціями та сприяння розвитку конкуренції."</i></p> <p>Щодо пункту 12. Просимо дивитись вище коментар до змін у ст. 7 Закону.</p>
<p>Щодо змін до Закону "Про захист від недобросовісної конкуренції"</p>		
<p>5. У Законі України “Про захист від недобросовісної конкуренції” (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 36, ст. 164 із наступними змінами):</p> <p>1) статтю 28 доповнити новою частиною такого змісту:</p> <p>“Заява, за якою органами Антимонопольного комітету України розпочато розгляд справи про недобросовісну конкуренцію, не може бути відкликана”;</p>	<p>Підпункт 1 пункту 5 проекту Закону виключити</p>	<p>Більшість визначених Законом "Про захист від недобросовісної конкуренції" порушень (окрім визначених статтями 15 та 15-1) мають об'єктом правового захисту індивідуальні права заявника. Ніщо не може заборонити заявнику відмовитись від захисту своїх прав. Тому пропозиція заборонити відкликання заявником поданої ним заяви не має під собою правових підстав. Крім того, такий "примусовий" захист приватного інтересу йде у розріз з принципом ефективності діяльності АМК, основним завданням якого є захист публічних інтересів і зосередження ресурсів на порушеннях, які найбільшою мірою шкодять суспільним інтересам.</p> <p>У зв'язку з цим доцільно було взагалі розглянути вилучення зі сфери компетенції АМК розгляд більшості порушень у вигляді недобросовісної конкуренції, оскільки захист прав осіб, порушених такими діями, цілком може бути забезпечений в порядку судового вирішення спорів, тим більше, що захист таких прав достатньо урегульований нормами цивільного права та законодавства про інтелектуальну власність.</p>
<p>Щодо змін до Закону "Про захист економічної конкуренції"</p>		

<p>у статті 6:</p> <p>у частині першій слова “призвели чи можуть призвести” замінити словами “за своїм предметом або наслідками призвели чи можуть призвести”;</p> <p>у частині другій:</p> <p>пункт 1 викласти в такій редакції:</p> <p>“1) прямого чи опосередкованого встановлення цін чи інших умов придбання або реалізації товарів”;</p>	<p>Слово "предметом" замінити словом "метою", або словом "об'єктом".</p>	<p>Предмет угоди не збігається з її об'єктом і може на практиці тлумачитися без урахування обставин, встановлення яких є необхідних для оцінки антиконкурентного характеру угоди чи іншої форми узгоджених дій (навіть якщо не має потреби у встановленні фактичних наслідків для конкуренції"). Тому передбачені проектом зміни не забезпечують гармонізації правозастосування з <i>acquis</i> ЄС в частині розмежування антиконкурентних як <i>by object</i> та <i>by effect</i>. А Враховуючи доповнення ст. 6 частиною 8, це неминуче призводить до обмежувального і помилкового тлумачення антиконкурентного характеру угод, які потрапляють під дію положень пунктів 1 – 3 ч. 2 ст. 6. Також просимо врахувати, що визначення антиконкурентних дій за метою не потребує визначення суб'єктивного наміру сторін (форми вини – умислу тощо) щодо обмеження конкуренції при укладанні договору доводити не потрібно, і часто саме дійсна мета угоди має важливе значення для кваліфікації угод як антиконкурентних <i>by object</i> у практиці Комісії та Суду ЄС.</p> <p>Детальніше див. коментарі до ч. 8 ст. 6.</p>
<p>доповнити статтю новими частинами п'ятою–восьмою такого змісту:</p> <p>«7. У разі визнання недійсними правочинів, на підставах, встановлених частиною шостою цієї статті, сторона, яка є учасником антиконкурентних узгоджених дій, зобов'язана повернути іншій стороні все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає в отриманні прав на користування, управління майном, прав на провадження певних видів діяльності, спеціальних дозволів на користування надрами, ліцензій на користування радіочастотним спектром, інших прав, виконаній роботі, наданій послугі, - відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування. Одержане на виконання такого правочину другою стороною не повертається та не відшкодовується.»</p>		<p>Стаття 1 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ), вказує, що цивільне законодавство базується на юридичній рівності сторін. Відповідно, положення, яке прописано в ч. 7 законопроекту “Одержане на виконання такого правочину другою стороною не повертається та не відшкодовується”, абсолютно нівелює основний принцип права, адже у вищевикладеному вказується на надання певних привілеїв одній зі сторін (тій, що не брала участі в антиконкурентних діях), звільняючи її від обов'язку повернути одержане за правочином або відшкодувати його вартість.</p> <p>Якщо договір, стороною якого є учасник антиконкурентних узгоджених дій, визнається недійсним, то до нього має застосовуватися положення ЦКУ. Ст. 216 ЦКУ закріплює правові наслідки недійсності правочину. Основним наслідком є двостороння реституція, а додатковим - відшкодування</p>

			<p>моральної та матеріальної шкоди (абз. 2 ч. 1 та ч. 2 ст. 216 ЦКУ). Зазначені положення є основоположними для цивільних правовідносин та є відображенням юридичної рівності учасників таких відносин.</p> <p>При цьому частина 2 ст. 55 Закону України “Про захист економічної конкуренції” передбачає відшкодування шкоди, яка стала наслідком антиконкурентних узгоджених дій, особою, що вчинила такі дії, у подвійному розмірі завданої шкоди.</p> <p>Включення цієї частини не відповідає <i>acquis</i> ЄС, і є занадто спрощеним механізмом в системі відшкодування шкоди, який може призводити до фатальних ефектів на ринках, спотворення принципів цивільних відносин. Натомість потребує розвитку загалом та в законопроекті, зокрема, ефективний механізм відшкодування шкоди, який полягає у спрощенні доступу до правосуддя та передбачений на рівні Директиви 2014/104/EU Європейського Парламенту і Ради від 26 листопада 2014 року про окремі норми, що регулюють процедуру подання позову щодо відшкодування збитків (шкоди) згідно з національним правом за порушення положень конкурентного права держав – членів та Європейського Союзу¹.</p> <p>Варіантом аби використати ідею, викладену в законопроекті, може бути включення до Господарського процесуального кодексу України та Цивільного процесуального кодексу України норм, що у разі визнання недійсними правочинів, на підставах, встановлених частиною шостою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суд одночасно вирішують питання про відшкодування шкоди з урахуванням норм частини другої ст. 55 цього закону.</p>
	<p>доповнити статтю новими частинами п’ятою–восьмою такого змісту:</p>	<p>Доповнену частину 8 статті 6 виключити.</p>	<p>Запропоноване положення передбачає визначення як антиконкурентних без необхідності доведення наслідків узгоджених дій, що стосуються:</p>

¹ Directive 2014/104/EU of the European Parliament and of the Council of 26 November 2014 on certain rules governing actions for damages under national law for infringements of the competition law provisions of the Member States and of the European Union: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0104>.

<p>"8. Узгоджені дії між конкурентами, передбачені пунктами 1 – 4 частини другої цієї статті, є антиконкурентними узгодженими діями за своїм предметом, які не потребують доведення негативних наслідків їх вчинення для конкуренції"</p>		<p>1) встановлення цін чи інших умов придбання або реалізації товарів;</p> <p>2) обмеження виробництва, ринків товарів, техніко-технологічного розвитку, інвестицій або встановлення контролю над ними;</p> <p>3) розподілу ринків чи джерел постачання за територіальним принципом, асортиментом товарів, обсягом їх реалізації чи придбання, за колом продавців, покупців або споживачів чи за іншими ознаками;</p> <p>4) спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів.</p> <p>Але якщо угоди за пунктом 4 дійсно в цілому можна віднести до антиконкурентних, оскільки їх предметом є "спотворення" торгів, то віднесення до такої категорії усіх угод, які охоплюються пунктами 1 – 3 не має під собою ні юридичних, ні фактичних підстав.</p> <p>Якщо уважно розглянути положення ст. 101 ДФЕС, то можна побачити, що, по-перше, положення 101(2)(а), яке, очевидно, бере до уваги АМК, значно вужче визначає предмет угод: "а) directly or indirectly fix purchase or selling prices or any other trading conditions", але навіть при цьому такі угоди не визначаються статтею 101 як антиконкурентні за предметом, в т.ч. з огляду на 101(3).</p> <p>Підхід до визначення антиконкурентних угод "за предметом", запропонований у законопроекті, не відповідає концепції розмежування антиконкурентних угод "за предметом" ("за об'єктом") та "за наслідками" ("за ефектом"), яка існує в ЄС. Віднесення узгоджених дій між конкурентами до однієї з цих категорій не відбувається автоматично лише безпосередньо за предметом, визначеним у ч. 2 статті, наприклад, лише тому, що вони стосуються встановлення цін. З можливого спектру угод щодо встановлення цін вважатися антиконкурентними per se з найбільшою імовірністю, можуть лише фіксація цін. Але навіть в цьому випадку, згідно з практикою Суду ЄС і Комісії ЄС, кваліфікація угоди як антиконкурентної потребує доведення шкідливості таких дій для конкуренції з урахуванням змісту угоди, її мети та економічного і юридичного контексту, що включає</p>
---	--	---

			<p>характеристику задіяних товарів, реальні умови функціонування та структури ринку, і що за певних таких обставин, може потребувати встановлення і доведення фактичних негативних наслідків для конкуренції.²</p> <p>Так, наприклад, у справі C-67/13 Р Cartes Bancaires проти Комісії (2014, див. зокрема, пункти 50 - 58), Європейський суд справедливості скасував рішення Європейської комісії та Суду загальної юрисдикції, зазначивши, що узгоджене встановлення банками цінових заходів не повинні розглядатися як узгоджені дії "за об'єктом". Суд ЄС зазначив, що основним юридичним критерієм для встановлення того, чи координація між підприємствами обмежує конкуренцію за метою, є висновок, що «така координація сама по собі виявляє достатній ступінь шкоди конкуренції». Згідно позицією суду, відображеною у багатьох його рішеннях, термін «об'єкт» у статті 101 означає об'єктивне значення та мету угоди, що розглядається в економічному контексті, в якому вона має застосовуватися. І це значно ширше, ніж просто "предмет угоди", який є вужчим за поняття "об'єкт" в українській юридичній доктрині.</p> <p>Зокрема, у пункті 53 Суд зазначив, що "Згідно з прецедентною практикою Суду, щоб визначити, чи виявляє угода між суб'єктами господарювання або рішення об'єднання суб'єктів господарювання достатній ступінь шкоди конкуренції, щоб їх можна було вважати обмеженням конкуренції «за метою» в межах значенні статті 81(1) ЄК, слід враховувати зміст її положень, її цілі та економічний і правовий контекст, частиною якого вона є. При визначенні цього контексту також необхідно брати до уваги характер товарів або послуг, які зазнали впливу, а також реальні умови функціонування та структуру</p>
--	--	--	---

² Дивіться параграфи 22-29 Guidelines on the applicability of Article 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union to horizontal co-operation agreements ((роз'яснення доступне за [посилання](#)). [напр: (23. According to the case-law, restrictions can be categorised as restrictions 'by object' on the basis of sufficiently reliable and robust experience for the view to be taken that the agreement in question is, by its very nature, harmful to the proper functioning of competition (27), or on the basis of the specific characteristics of the agreement, from which it is possible to infer its particular harmfulness for competition, where appropriate as a result of a detailed analysis of the agreement, its objectives and its economic and legal context (28).)]

відповідного ринку або ринків (див., з цього приводу, рішення у справі Allianz Hungária Biztosító та інші (EU:C:2013:160), пункт 36 і цитована прецедентна практика)".

Вкрай важливо враховувати, що угоди, які мають однаковий предмет, в одному випадку можуть розглядатися як антиконкурентні за наслідками, а у інших – антиконкурентними за предметом, зокрема, через різний зміст угод та економічний контекст, частиною якого вони є. Одним з прикладів цього може слугувати узгоджені дії (рішення) об'єднання банків щодо правил встановлення міжбанківської комісійної винагороди interchange (далі – "**interchange**"), які включають, зокрема, встановлення розміру interchange.

Європейська Комісія у [Справі No COMP/29.373](#) зазначила, що метою interchange є опосередковане посилення конкуренції:

"Комісія не вважає угоду щодо встановлення міжбанківської комісії interchange антиконкурентною за метою, оскільки угода щодо міжбанківської комісії interchange у чотиристоронній платіжній системі, такий як Visa, має на меті підвищити стабільність та ефективність роботи цієї системи (див. розділ 8.1.1 нижче) і опосередковано посилити конкуренцію між платіжними системами, таким чином дозволяючи чотиристороннім системам більш ефективно конкурувати з тристоронніми системами." ([Рішення Європейської Комісії від 24.07.2002 у Справі No COMP/29.373](#), пункт 69)

Тобто якщо розглядати interchange як абстрактну концепцію, то він має проконкурентний характер. Підтвердженням цього є й той факт, що у розглянутих Європейською Комісією справах, остання зазначала про необхідність зменшити, а не повністю виключити interchange.

Водночас зміст правил встановлення interchange, зокрема щодо визначення розміру останнього, та економічний контекст, в якому вони застосовуються,

можуть бути обставинами, оцінка яких свідчить про наявність достатнього ступеню шкоди для конкуренції.

Так наприклад, відмінності у функціонуванні ринків надання банківських послуг на регіональному та міжрегіональному рівнях, зокрема в частині взаємодії банків між собою, вплинули на те, що у [Справі No COMP/29.373](#), яка стосувалася правил встановлення interchange для транзакцій в межах одного регіону, угода була визнана антиконкурентною за наслідками, а у [Справі AT.40049 – MasterCard II](#), яка стосувалася правил встановлення interchange для міжрегіональних транзакцій, – антиконкурентною за предметом та наслідками.

Іншим прикладом є дозволені АМК узгоджені дії міжнародних платіжних систем про встановлення ставок інтерчейндж.

Тому, навіть якщо угоди стосуються встановлення ціни, вони не обов'язково є автоматично антиконкурентними за предметом. Всупереч цьому, запропоновані зміни, в т.ч. з урахуванням нової статті 7-1, встановлюють абсолютну заборону таких угод як антиконкурентних за предметом.

Інші приклади можуть включати угоди між конкурентами про спеціалізацію, які формально за предметом можуть бути віднесені до угод про розподіл ринку та/або до угод, що передбачають обмеження розвитку і інвестицій, але які, в дійсності, вважаються дозволеними за певних умов, тобто не є антиконкурентними за предметом, а їх антиконкурентний ефекти обов'язково потребує встановлення негативних для конкуренції наслідків.

Тому встановлення антиконкурентного характеру усіх можливих угод лише за вказаним у пунктах 1 – 3 ч. 2 ст. 6 предметом далеко не завжди не потребує доведення негативних для конкуренції наслідків.

Фактично, запропоновані зміни гуртуються на помилково звуженому понятті "предмету" узгоджених дій відносно поняття "об'єкту" у *acquis EC*, та, тим

			<p>самим безпідставно розширюють сферу угод, що вважаються антиконкурентними по об'єкту.</p> <p>У зв'язку з цим пропонуємо виключити запропоновані зміни або концептуально переглянути підхід до визначення підходів до оцінки угод як антиконкурентних за предметом, забезпечивши його описання відповідно до підходів в ЄС.</p>
<p>1) після статті 7 доповнити новою статтею 7¹ такого змісту:</p> <p>“Стаття 7¹. Узгоджені дії з неістотним впливом на конкуренцію.</p> <p>1. Положення частини четвертої статті 6 цього Закону не поширюються на узгоджені дії суб'єктів господарювання, які не мають істотного впливу на конкуренцію на будь-якому товарному ринку.</p> <p>2. Положення частини першої цієї статті не поширюються на узгоджені дії, які є антиконкурентними за своїм предметом.</p> <p>3. Умови, за яких вплив узгоджених дій суб'єктів господарювання на конкуренцію не вважається істотним, визначаються нормативно-правовим актом Антимонопольного комітету України”;</p>	<p>Частина 3 викласти у такій редакції:</p> <p>"Антимонопольний комітет України забезпечує роз'яснення підходів до визначення угод, які не мають істотного впливу на конкуренцію."</p>	<p>Істотність чи неістотність впливу на конкуренцію залежить від співвідношення багатьох факторів, і будь-який нормативно-правовий акт не дасть прийнятної відповіді на це питання і навіть не забезпечить бажаної юридичної визначеності щодо цього, зокрема, в силу існуючих традицій нормотворення, і, як свідчить практика подібного регулювання (напр. щодо визначення ринків і становища), намагання у нормативно-правовому акті врегулювати ці питання перешкоджає ефективному правозастосуванню, консервуючи лише обмежені моделі і критерії оцінки, і, скоріше, відображаючи традиції помилкового радянського позитивістського розуміння права. Важливо, що оцінка істотності впливу відображає лише метод пізнання об'єктивної реальності, який немає необхідності втілювати у тіло нормативно-правового акту, і ці методи мають відповідним чином адаптуватися під кожну конкретну ситуацію. Саме тому ст. 3 Закону "Про захист економічної конкуренції" передбачає обов'язок АМК для прозорості у подібних питаннях видавати відповідні роз'яснення, які відіграватимуть певну методичну функцію, відображаючи сучасні наукові погляди і динамічну практику правозастосування.</p>	
<p>“Стаття 10. Дозволені узгоджені дії</p> <p>1. На узгоджені дії суб'єктів господарювання не поширюються положення частини четвертої статті 6 Закону, якщо такі дії:</p> <p>1) сприяють вдосконаленню виробництва</p>	<p>Викласти ч. 1 проекту ст. 10 у такій редакції:</p> <p>1. На узгоджені дії суб'єктів господарювання не поширюються положення частин першої і другої статті 6 Закону, якщо такі дії сприяють удосконаленню виробництва чи розповсюдженню товарів (робіт, послуг) та/або забезпечують технічний чи економічний прогрес, дозволяючи</p>	<p>Частина четверта статті 6 забороняє антиконкурентні узгоджені дії. Але не всі угоди, які мають негативний вплив на конкуренцію, є антиконкурентними у розумінні саме частин першої і другої статті 6. Тому виняток необхідно робити з положень цих частин статті 6, а не з її частини четвертої.</p> <p>Структура запропонованої статті 10 не відповідає структурі параграфу 3 статті 101 ДФЄС. Застосування</p>	

<p>чи розповсюдженню товарів (робіт, послуг) або технічному чи економічному прогресу;</p> <p>2) забезпечують отримання споживачами справедливої частини позитивного ефекту (отриманої вигоди) від таких узгоджених дій;</p> <p>3) не накладають на суб'єктів господарювання обмежень, які не є необхідними для досягнення цілей, зазначених у пункті 1 цієї частини;</p> <p>4) не надають таким суб'єктам господарювання можливості обмежувати конкуренцію на ринку товару (товарному ринку).</p> <p>2. Узгоджені дії, передбачені в частині першій цієї статті, є дозволеними.</p> <p>3. Під час розгляду питань про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених статтею 6 цього Закону, тягар доведення того, що умови частини першої цієї статті дотримано, несе відповідний суб'єкт господарювання.</p>	<p>отримання споживачами справедливої частини вигоди від таких узгоджених дій, -</p> <p>і при цьому такі узгоджені дії не накладають на суб'єктів господарювання обмежень, які не є необхідними для досягнення таких цілей та не надають суб'єктам господарювання можливості недопущення, усунення чи обмеження конкуренції стосовно значної частки відповідних товарів (робіт, послуг)."</p>	<p>статті 10 в запропонованій редакції може суттєво спотворити підходи до оцінки антиконкурентних узгоджених дій, що діють в ЄС.</p> <p>Так, по-перше, з тексту статті чітко не зрозуміло чи наведені в пунктах 1-4 мають виконуватись одночасно чи пункти 1, 2 та 4 можуть діяти окремо.</p> <p>По-друге, пункт 4 в запропонованій редакції повністю нівелює, робить неможливою запропоновану в законопроекті систему самооцінки наявності антиконкурентних узгоджених дій, оскільки будь-які узгоджені дії, які потребуватимуть оцінки, будуть надавати суб'єктам господарювання принаймні незначні можливості обмежувати конкуренцію на ринку товару (товарному ринку). Водночас, АМК відповідно до статті 11 цього законопроекту може з власної ініціативи або у зв'язку з розглядом заяви, справи про порушення не застосовувати типові вимоги, передбачені частиною першою цієї статті, або їх окремі положення до узгоджених дій суб'єктів господарювання, у разі встановлення невідповідності таких узгоджених дій вимогам частини першої статті 10 цього Закону. Таким чином АМК може щодо навіть у разі незначних обмежень конкуренції визначити, що не виконується умова п.4 статті 10, а саме, що узгоджені дії надають таким суб'єктам господарювання можливості обмежувати конкуренцію на ринку товару (товарному ринку).</p> <p>У зв'язку з наведеним пропонується пункт 4 та інші пункти викласти в редакції, що є близькою до відповідної редакції параграфу 3 статті 101 ДФЄС.</p>
<p>Стаття 11. Вимоги до категорій дозволених узгоджених дій</p> <p>1. Антимонопольний комітет України може визначати типові вимоги до категорій узгоджених дій суб'єктів господарювання, на які не поширюється заборона, передбачена частиною четвертою статті 6 цього Закону.</p> <p>2. Типові вимоги передбачені частиною першою цієї статті можуть передбачати припинення їхньої дії після закінчення визначеного</p>	<p>Пропонуємо слова "частиною четвертою" замінити словами "частинами першою і другою".</p>	<p>Частина четверта статті 6 забороняє антиконкурентні узгоджені дії. Але такі визнаються саме частиною першою і другою статті 6, але не ч. 4, яка має похідний характер. Тому виняток необхідно робити саме з положень частин 1 та 2 статті 6, а не з її частині 4.</p>

<p>Антимонопольним комітетом України строку.</p> <p>3. Антимонопольний комітет України може з власної ініціативи або у зв'язку з розглядом заяви, справи про порушення не застосовувати типові вимоги, передбачені частиною першою цієї статті, або їх окремі положення до узгоджених дій суб'єктів господарювання, у разі встановлення невідповідності таких узгоджених дій вимогам частини першої статті 10 цього Закону”;</p>		
<p>У статті 13: доповнити статтю новими частинами четвертою та п'ятою такого змісту: “5. У разі визнання недійсним правочину, на підставі, встановленій частиною четвертою цієї статті, сторона, яка є суб'єктом господарювання, який займає монополльне (домінуюче) становище на ринку, зобов'язана повернути другій стороні все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у правах на користування, управління майном, інших прав, виконаній роботі, наданій послугі, - відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування. Одержане на виконання такого правочину другою стороною не повертається та не відшкодовується”;</p>		<p>Див. коментарі до частини сьомої статті 6.</p>
<p>У статті 19:</p> <p>3. Суб'єкт господарювання є таким, від якого залежить інший суб'єкт господарювання, зокрема, якщо:</p> <p>1) розмір сукупної вартості активів та/або сукупний обсяг реалізації товарів такого суб'єкта господарювання перевищує в чотири та більше разів аналогічні показники залежного суб'єкта господарювання; або</p> <p>2) розмір частки на відповідному товарному ринку такого суб'єкта господарювання перевищує в чотири та більше разів розмір частки на тому ж товарному ринку залежного суб'єкта господарювання; або</p> <p>3) у залежного суб'єкта господарювання відсутні технології та/або можливості доступу на ринки, до</p>	<p>3. Суб'єкт господарювання є таким, від якого залежить інший суб'єкт господарювання, зокрема, якщо:</p> <p>1) розмір сукупної вартості активів та/або сукупний обсяг реалізації товарів такого суб'єкта господарювання перевищує в чотири та більше разів аналогічні показники залежного суб'єкта господарювання; або</p> <p>розмір частки на відповідному (задіяному) або висхідному чи низхідному товарному ринку такого суб'єкта господарювання перевищує в чотири та більше разів розмір частки на тому ж товарному ринку залежного суб'єкта господарювання; або</p> <p>3) у залежного суб'єкта господарювання</p>	

	каналів розподілу та закупівлі та/або інші необхідні умови ведення господарської діяльності, наявні у суб'єкта господарювання, від якого він залежить.	відсутні технології та/або можливості доступу на ринки, до каналів розподілу та закупівлі та/або інші необхідні умови ведення господарської діяльності, наявні у суб'єкта господарювання, від якого він залежить.	
	<p>у статті 28:</p> <p>доповнити новою частиною третьою такого змісту:</p> <p>“3. У випадку, якщо стосовно заявленої концентрації, щодо якої не розпочато справу про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 12 статті 50 цього Закону, строк розгляду заяви продовжується до прийняття рішення у відповідній справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а рішення у заяві про концентрацію та у справі про порушення приймаються разом”;</p>		<p>Пропонується не передбачати особливостей для розгляду заяв/справ про концентрацію в залежності від того чи здійснено концентрацію чи ні, та чи розпочав АМК провадження у справі про порушення. Зокрема, не доцільно збільшувати строк на розгляд заяви про концентрацію, якщо заява була подана до АМК до здійснення концентрації і концентрація буда здійснена під час розгляду АМК заяви/справи. У випадку, якщо АМК виявить концентрацію, яка була здійснена без його дозволу, необхідно надати (передбачити) право АМКУ вимагати від учасників концентрації подання (така пропозиція відповідає законодавству інших країн, зокрема такі повноваження має СМА). Лише в такому випадку доцільно застосовувати передбачений у частині третій статті 28 та абзаці третьому частини третьої статті 30 механізм.</p>
	<p>у статті 30:</p> <p>доповнити частину третю абзацом третім такого змісту:</p> <p>“У випадку, якщо одночасно зі справою про концентрацію розглядається справа про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 12 статті 50 цього Закону, стосовно тієї ж концентрації, строк розгляду справи про концентрацію продовжується до прийняття рішення у відповідній справі або закриття розгляду справи про концентрацію згідно частини першої статті 31 або частини першої статті 32 цього Закону. При цьому прийняття рішення у справі або закриття розгляду справи про концентрацію здійснюється не пізніше ніж через 30 днів після прийняття рішення у справі про порушення”;</p>		<p>Див. коментарі до частини третьої статті 28.</p> <p>Додатково до вказаних коментарів в пояснювальній записці до законопроекту не роз'яснено логіку чому прийняття рішення у справі або закриття розгляду справи про концентрацію здійснюється не пізніше ніж через 30 днів після прийняття рішення у справі про порушення. На наш погляд прийняття рішення у справі про концентрацію має бути одночасно або навпаки передувати рішення у справі про порушення, оскільки в справі про концентрацію будуть оцінені її наслідки, що, може бути враховано у справі про порушення, навіть не зважаючи на формальний склад такого порушення.</p>

<p>“Стаття 40. Права і обов'язки осіб, які беруть участь у справі</p> <p>1. Особи, які беруть (брали) участь у справі, мають право:</p> <p>ознайомлюватися з матеріалами справи, знімати копії (фотокопії) з матеріалів справи та робити виписки (крім інформації з обмеженим доступом та інформації, розголошення якої може завдати шкоди інтересам інших осіб, які беруть (брали) участь у справі, або перешкодити подальшому розгляду справи) - після одержання копії подання з попередніми висновками у справі (витягу з подання, що не містить інформації з обмеженим доступом та інформації, визначеної відповідним державним уповноваженим, головою територіального відділення Антимонопольного комітету України, розголошення якої може завдати шкоди інтересам інших осіб, які беруть (брали) участь у справі, або перешкодити подальшому розгляду справи);</p> <p>отримувати копію подання з попередніми висновками у справі, складеного за результатами розслідування у справі та надавати свої зауваження щодо висновків, викладених у поданні з попередніми висновками у справі;</p>	<p>“Стаття 40. Права і обов'язки осіб, які беруть участь у справі</p> <p>1. Особи, які беруть (брали) участь у справі, мають право:</p> <p>ознайомлюватися з матеріалами справи, знімати копії (фотокопії) з матеріалів справи та робити виписки (крім інформації з обмеженим доступом та інформації, розголошення якої може завдати шкоди інтересам інших осіб, які беруть (брали) участь у справі) - після одержання копії подання з попередніми висновками у справі (витягу з подання, що не містить інформації з обмеженим доступом та інформації, визначеної відповідним державним уповноваженим, головою територіального відділення Антимонопольного комітету України, розголошення якої може завдати шкоди інтересам інших осіб, які беруть (брали) участь у справі, або перешкодити подальшому розгляду справи);</p> <p>отримувати копію подання з попередніми висновками у справі, складеного за результатами розслідування у справі та мати достатній час для надання своїх зауваження щодо таких висновків;</p>	<p>Обмеження доступу до матеріалів справи у зв'язку з тим, що це може "перешкодити подальшому розгляду справи", суперечить самій суті декларованого права, яке має забезпечувати можливість особи спиратися на всі наявні у справі докази, перетворюючи таке право на ілюзорне. І чинній редакції статті 40 таке положення забезпечує можливість нерозголошення доказів в цілях забезпечення таємниці розслідування і його ефективності щодо збору інших доказів. Правилами розгляду справ це питання було додатково урегульовано тим, що було обмежено доступ особи взагалі до матеріалів справи до складання подання з попередніми висновками – тобто, до завершення розслідування. Тому після складання подання особа має право отримати доступ до усіх доказів у справі, і навіть якщо такі докази містять конфіденційну інформацію, має бути забезпечений баланс між правом на захист і правом на конфіденційність, зокрема, завдяки неконфіденційній версії інформації.</p> <p>Оскільки запропонована редакція вже обмежує доступ до усіх матеріалів справи до складання подання, це повністю, навіть більшою мірою, ніж необхідно, вичерпує мету "перешкодити подальшому розгляду справи".</p> <p>Існуюча редакція суперечить стадійності процесу: "розслідування справи - розгляд справи і прийняття рішення органом АМК", а таке тлумачення, що і після подання триває розгляд справи, закладає формальну підставу обмежити доступ до усіх доказів.</p> <p>Якщо ж насправді мається на увазі обмеження доступу лише до тих матеріалів справи, які стосуються урегулювання у справі з іншою особою (відповідачем) у справі відповідно до статті 46-1, або забезпечення конфіденційності інформації про особу, яка подала заяву пот програмі звільнення від відповідальності відповідно до ст. 52-1, то потрібно відповідні обмеження чітко сформулювати, забезпечивши юридичну визначеність норми права і виключивши очевидні підстави для її розширеного тлумачення, в</p>
--	---	---

	<p>право на захист, включаючи право бути почутим, наводити докази, подавати клопотання, усні та письмові пояснення (заперечення), надавати пропозиції щодо питань, які виносяться на експертизу, користуватися послугами адвокатів та/або інших представників;</p> <p>одержувати копії рішень у справі (витяги з них, крім інформації з обмеженим доступом, а також інформації, розголошення якої може завдати шкоди інтересам інших осіб, які брали участь у справі);</p> <p>оскаржувати рішення, розпорядження органів Антимонопольного комітету України у порядку, визначеному законом;</p> <p>користуватися послугами перекладача;</p> <p>інші права, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції.</p>	<p>право на захист, включаючи право на проведення слухання, наводити докази, подавати клопотання, усні та письмові пояснення (заперечення), надавати пропозиції щодо питань, які виносяться на експертизу, користуватися послугами адвокатів та/або інших представників;</p>	<p>т.ч., що стосується останнього випадку, зазначивши про забезпечення балансу між правом на захист і правом на конфіденційність.</p> <p>Ключовою умовою ефективності права надавати заперечення на попередні висновки АМК є забезпечення необхідного розумного строку для підготовки таких заперечень. Проте законопроект не врегулює це питання, в той час як на практиці АМК не завжди забезпечує такий строк і відсутні гарантії такого забезпечення.</p> <p>Законопроект, декларуючи право бути почутим, не врегулює навіть найменшою мірою тих практичних проблем, які зумовлюють його неефективність у мовах прийняття рішення адміністративним органом. Відповідно до діючого законодавства і законопроекту, слухання проводять посадові особи, які здійснюють розслідування і приймають рішення у справі. Однак зазначене не відповідає суті і призначенню цього права, яке, передбачає права бути почутим неупередженою і незалежною від сторони звинувачення особою.</p> <p>Навіть якщо порівняти з відповідним правовим інститутом в законодавстві ЄС, то запропоновані зміни абсолютного нічого не додають до існуючої ситуації і ні на крок не наближують адміністративний процес в АМК до стандартів справедливого процесу, який вже зараз є в Комісії ЄС. Для забезпечення приведення інституту слухання до <i>acquis</i> ЄС необхідно враховувати, щонайменше, таке.</p> <p>Слухання має проводитися максимально незалежним органом, спеціально створеним для проведення слухань, який не бере участі ані в розгляді справи, а ні у процесі прийняття рішення.</p> <p>Ключовою умовою для ефективності реалізації права бути вислуханим (почутим), як необхідного елемента забезпечення справедливого процесу, є безсторонність (неупередженість) особи, до якої звертаються при реалізації такого права, умов. Зокрема, така умова закріплена у ст. 6 Європейської конвенції із захисту прав людини та основних свобод, положення якої</p>
--	---	---	---

			<p>поширюються і на правовідносини у сфері захисту економічної конкуренції. Адміністративний орган чи особа, які приймають рішення за результатами розслідування, в якому вони прямо чи опосередковано брали участь, не можуть вважатись безсторонніми і такий процес прийняття рішень не може вважатись таким, що відповідає стандартам справедливого процесу. З метою більш швидкого і гнучкого реагування на антимонопольні порушення, певною мірою допускається відступ від цієї умови у випадку прийняття рішення адміністративним органом, який одночасно поєднує функції розслідування і прийняття за його результатами рішення, але за умови, якщо рішення, прийняте таким адміністративним органом, в рамках якого неможливо забезпечити таку умову, може бути Переглянуто неупередженим і безстороннім судом з повною юрисдикцією. Крім того, ефективність правового регулювання, яке ґрунтується на такому відступі, має оцінюватись з огляду на фактичну здатність суду відповідати таким вимогам і здійснювати неупереджену оцінку усіх обставин. А подруге, вони забезпечують дотримання процесуальних прав осіб у ході розгляду та винесення рушень у справах, адже стримують і попереджають зловживання повноваженнями адміністративним органом.</p> <p>Конкуренційне законодавство України станом на сьогодні, подібно до законодавства ЄС у 90-х роках минулого століття, не розділяє функції Комітету проводити розслідування та приймати рішення у справах і водночас не передбачає жодних запобіжників. Таким чином власний інтерес антиконкурентного відомства довести порушення, виявлення і доведення яких є основним його завданням, з одного боку, та усвідомлення відсутності нагляду та контролю за діяльністю з іншого – є тими факторами, які зумовлюють неможливість забезпечення неупередженого розгляду справи і готовність АМК тлумачити всі сумніви у доведеності порушення на користь звинуваченої особи.</p> <p>Для того, аби законопроект відповідав асquis ЄС потрібно передбачити орган, відповідальний за проведення слухань, з вимогами щодо його</p>
--	--	--	---

			незалежності та безсторонності, окреслити обсяг його повноважень, визначити перелік обов'язків, які він повинен виконувати в ході реалізації таких повноважень, передбачити права осіб, які виникають унаслідок введення цього інституту, вказати підстави звернення осіб для проведення слухань і т.д.
До частини 8 статті 40 викласти в такій редакції: 8. До прийняття органами Антимонопольного комітету України остаточного рішення у справі про порушення щодо всіх відповідачів не є допустимими доказами у спорі, що розглядається судом за участі відповідачів: відомості, надані особами органам Антимонопольного комітету України під час розгляду справи про порушення; відомості, підготовлені та надіслані сторонам у справі органами Антимонопольного комітету України під час розгляду справи; угода про врегулювання справи, зазначена у статті 46-1 цього Закону, відкликана ”;	Частина 8 статті 40 викласти в такій редакції (виключивши слова "відомості, надані особами органам Антимонопольного комітету України під час розгляду справи про порушення"): "8. До прийняття органами Антимонопольного комітету України остаточного рішення у справі про порушення щодо всіх відповідачів не є допустимими доказами у спорі, що розглядається судом за участі відповідачів: відомості, підготовлені та надіслані сторонам у справі органами Антимонопольного комітету України під час розгляду справи; угода про врегулювання справи, зазначена у статті 46-1 цього Закону, відкликана”	Фраза "відомості, надані особами органам Антимонопольного комітету України під час розгляду справи про порушення" включає будь-які докази, надані особами у справі. Зокрема, відповідно до ст. 1 Закону "інформація - відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації (карти, діаграми, органіграми, малюнки, схеми тощо), фотографії, голограми, кіно-, відео-, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їх елементів), пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості. Положення статті 43 також визначають відомості/інформацію як зміст різних форм доказів. В той же час, АМК може приймати декілька рішень у різний час щодо окремих відповідачів, і при запропонованому фразі особа (особи), щодо яких рішення було прийнято раніше, будуть позбавлені можливості спиратися на такі докази у справі, що означатиме позбавлена права на суд. Тому пропонуємо виключити слова "відомості, надані особами органам Антимонопольного комітету України під час розгляду справи про порушення". Якщо ж мається на увазі лише певні відомості з усіх наданих особами у справі, і обмеження права на їх використання як доказів дійсно має правові підстави, пропонуємо конкретизувати які саме це відомості.	
30) доповнити новою статтею 44-2 такого змісту: “Стаття 44-2. Усні пояснення 1. Державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення мають право у зв’язку	Проект статті 44-2 викласти у такій редакції: 30) доповнити новою статтею 44-2 такого змісту: “Стаття 44-2. Усні пояснення [...] 2. Державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального	Законопроект встановлює повноваження органів АМК отримувати усні пояснення та передбачає обов'язки для осіб щодо їх надання. При цьому, він не закріплює права осіб, які є необхідними для ефективного захисту інтересів останніх в ході надання усних пояснень. Беручи до уваги права, передбачені в інших юрисдикціях для осіб, що надають усні пояснення, а також враховуючи права, передбачені кримінальним	

<p>з виконанням завдань покладених на Антимонопольний комітет України законодавством про захист економічної конкуренції вимагати надання усних пояснень від посадових осіб, працівників та представників суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю та інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв та / або інших фізичних осіб, які можуть володіти інформацією чи документами, що можуть бути доказами порушення законодавства про захист економічної конкуренції.</p> <p>2. Державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, можуть вимагати усні пояснення: шляхом направлення письмового виклику державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України про прибуття до службового приміщення Антимонопольного комітету України, його територіального відділення для надання усних пояснень.</p> <p>3. Письмовий виклик державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України про прибуття для надання усних пояснень надсилається фізичній або юридичній особі. Письмовий виклик про прибуття для надання усних пояснень має містити:</p> <p>1) для юридичних осіб - найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності), ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) (для юридичних осіб, зареєстрованих за законодавством України), організаційно-правову форму, електронну адресу, а також інші засоби зв'язку з нею (за наявності), для фізичних осіб - прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання</p>	<p>відділення Антимонопольного комітету України, уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, можуть вимагати усні пояснення: шляхом направлення письмового виклику державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України для надання усних пояснень у службовому приміщенні Антимонопольного комітету України, його територіального відділення або в режимі відеоконференції.</p> <p>3. Письмовий виклик державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України для надання усних пояснень надсилається фізичній або юридичній особі. Письмовий виклик для надання усних пояснень має містити:</p> <p>1) для юридичних осіб - найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності), ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) (для юридичних осіб, зареєстрованих за законодавством України), організаційно-правову форму, електронну адресу, а також інші засоби зв'язку з нею (за наявності), для фізичних осіб - прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією (за наявності) та номером паспорта, задеклароване / зареєстроване місце проживання (перебування), електронну адресу, а також інші засоби зв'язку з нею (за наявності), інформацію про займану посаду або опис посадових обов'язків особи, яка викликається;</p>	<p>законодавством та законодавством про адміністративні правопорушення для свідків, статус яких подібний до статусу осіб, що надають пояснення, пропонуємо закріпити у законопроекті, зокрема, такі права:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Право відмовитися давати пояснення щодо близьких родичів та членів сім'ї (а не лише щодо себе, як передбачає законопроект), що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні близькими родичами чи членами сім'ї правопорушення. (Аналогічне право закріплене п. 3 ч. 1 ст. 66 КПК для свідка) 2) Право на відшкодування витрат, що їх зазнала особа у зв'язку з явкою для надання усних пояснень. (Аналогічне право закріплене ст. 275 КпАП та п. 6 ч. 1 ст. 66 КПК для свідка) 3) Право на збереження середнього заробітку за місцем роботи за час відсутності особи у зв'язку з явкою для надання усних пояснень. (Аналогічне право закріплене ст. 275 КпАП для свідка) 4) Право давати пояснення рідною або іншою мовою, якою особа вільно володіє. Право користуватися допомогою перекладача та право на заміну перекладача. (Аналогічні права закріплені п. 4 та п. 9 ч. 1 ст. 66 КПК для свідка) 5) Право на адвокатську таємницю <p>Також, законопроект передбачає надання усних пояснень у службовому приміщенні АМК / територіального відділення. Це певною мірою обмежує коло осіб, які можуть надати усні пояснення, оскільки можуть існувати поважні причини, як унеможливають явку, а так само може бути необхідним отримання пояснень в будь-якому іншому місці/приміщенні.</p> <p>Також така процедура може збільшити фінансове навантаження на АМК у випадку закріплення права на відшкодування витрат особі, яка з'явилася для надання усних пояснень. Стаття 3 Регламенту Комісії (ЄС) №</p>
--	---	--

<p>відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією (за наявності) та номером паспорта, задеклароване / зареєстроване місце проживання (перебування), електронну адресу, а також інші засоби зв'язку з нею (за наявності), інформацію про займану посаду або опис посадових обов'язків особи, яка викликається;</p> <p>2) час і місце надання усних пояснень;</p> <p>3) підстави направлення такого виклику;</p> <p>4) інформацію про основні процесуальні права та обов'язки особи, яку викликано;</p> <p>5) попередження про встановлену законом відповідальність за неприбуття на письмовий виклик.</p> <p>Особа має бути повідомлена про письмовий виклик про прибуття для надання пояснень не пізніше ніж за десять днів до дня, коли вона зобов'язана прибути за викликом.</p> <p>Дата та час надання усних пояснень можуть бути змінені за обґрунтованим клопотанням особи.</p> <p>4. Юридична особа, яка отримала письмовий виклик про прибуття для надання усних пояснень зобов'язана:</p> <p>1) забезпечити надання усних пояснень в органах Антимонопольного комітету України фізичною особою (керівником, працівником, іншим представником юридичної особи), прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) якої, зазначене у виклику;</p> <p>2) уповноважити одну або декількох фізичних осіб, які є посадовими особами, працівниками чи іншими представниками юридичної особи для надання усних пояснень по суті питань, у разі неможливості юридичної особи з поважних причин забезпечити можливість надання усних пояснень фізичною особою, зазначеною в пункті 1 цієї частини.</p> <p>Юридична особа, зазначена в абзаці першому цієї частини несе відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктами 13, 14, 15, 16-1 статті 50 цього Закону.</p>	<p>2) час і місце надання усних пояснень;</p> <p>3) підстави направлення такого виклику;</p> <p>4) інформацію про основні процесуальні права та обов'язки особи, яку викликано;</p> <p>5) попередження про встановлену законом відповідальність за неприбуття на письмовий виклик.</p> <p>Особа має бути повідомлена про письмовий виклик для надання пояснень не пізніше ніж за десять днів до дня, коли вона зобов'язана прибути за викликом. Дата та час надання усних пояснень можуть бути змінені за обґрунтованим клопотанням особи.</p> <p>4. Юридична особа, яка отримала письмовий виклик для надання усних пояснень зобов'язана:</p> <p>1) забезпечити надання усних пояснень фізичною особою (керівником, працівником, іншим представником юридичної особи), прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) якої, зазначене у виклику;</p> <p>2) уповноважити одну або декількох фізичних осіб, які є посадовими особами, працівниками чи іншими представниками юридичної особи для надання усних пояснень по суті питань, у разі неможливості юридичної особи з поважних причин забезпечити можливість надання усних пояснень фізичною особою, зазначеною в пункті 1 цієї частини.</p> <p>Юридична особа, зазначена в абзаці першому цієї частини несе відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктами 13, 14, 15, 16-1 статті 50 цього Закону.</p> <p>5. У разі неявки фізичної особи на виклик внаслідок неможливості юридичної особи з поважних причин забезпечити надання усних пояснень фізичною особою, зазначеною у виклику, на підставі пункту 2 частини четвертої статті 44-2, державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України за необхідності може надіслати зазначеній особі виклик як фізичній особі.</p>	<p><u>773/2004 від 7 квітня 2004 року щодо проведення Комісією провадження відповідно до статей 81 і 82 Договору ЄС</u> передбачає можливість надання усних пояснень у будь-який спосіб, включаючи телефон або електронні засоби зв'язку. Беручи це до уваги, та враховуючи наявність практики використання відеоконференції для допиту свідків (ст. 232 КПК), <u>пропонуємо передбачити отримання усних пояснень шляхом проведення відеоконференції.</u></p>
---	--	--

<p>5. У разі неявки фізичної особи на виклик внаслідок неможливості юридичної особи з поважних причин забезпечити надання усних пояснень фізичною особою, зазначеною у виклику, на підставі пункту 2 частини четвертої статті 44-2, державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України за необхідності може надіслати зазначеній особі виклик як фізичній особі.</p> <p>6. Особа має право давати усні пояснення за власною ініціативою.</p> <p>7. Під час отримання усних пояснень мають бути присутніми не менше двох працівників Антимонопольного комітету України, уповноважених державним уповноваженим Антимонопольного комітету України, головою територіального відділення Антимонопольного комітету України Особа має право надавати усні пояснення за участю адвоката чи іншого уповноваженого представника такої особи. Відсутність адвоката, чи іншого уповноваженого представника такої особи не перешкоджає уповноваженим працівникам Антимонопольного комітету України, його територіального відділення отримувати усні пояснення.</p> <p>8. До оголошення усних вимог про надання інформації уповноважений працівник Антимонопольного комітету України, його територіального відділення роз'яснює особі, яка надає усні пояснення, її права та обов'язки, а також правові наслідки надання недостовірної інформації та/або надання інформації в неповному обсязі. Відомості про надання відповідних роз'яснень фіксуються у протоколі.</p> <p>9. Усні вимоги, у тому числі запитання, які ставлять державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення мають стосуватися обставин, на підставі яких була викликана особа.</p> <p>Посадові особи, працівники та представники відповідача не зобов'язані надавати відповіді, які б означали визнання вчинення ними порушення.</p>	<p>6. Особа має право давати усні пояснення за власною ініціативою.</p> <p>7. Під час отримання усних пояснень мають бути присутніми не менше двох працівників Антимонопольного комітету України, уповноважених державним уповноваженим Антимонопольного комітету України, головою територіального відділення Антимонопольного комітету України Особа має право надавати усні пояснення за участю адвоката чи іншого уповноваженого представника такої особи. Відсутність адвоката, чи іншого уповноваженого представника такої особи не перешкоджає уповноваженим працівникам Антимонопольного комітету України, його територіального відділення отримувати усні пояснення.</p> <p>8. Особа має право давати усні пояснення рідною або іншою мовою, якою вона вільно володіє, користуватися допомогою перекладача і заявляти вимогу змінити перекладача.</p> <p>9. До оголошення усних вимог про надання інформації уповноважений працівник Антимонопольного комітету України, його територіального відділення роз'яснює особі, яка надає усні пояснення, її права та обов'язки, а також правові наслідки надання недостовірної інформації та/або надання інформації в неповному обсязі. Відомості про надання відповідних роз'яснень фіксуються у протоколі.</p> <p>10. Усні вимоги, у тому числі запитання, які ставлять державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважені ними працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення мають стосуватися обставин, на підставі яких була викликана особа.</p> <p>Особи, що надають пояснення, не зобов'язані надавати відповіді, які можуть стати підставою для обвинувачення у вчиненні ними правопорушення, їх близькими родичами чи членами сім'ї.</p>	
--	--	--

<p>10. Усні вимоги, у тому числі запитання уповноважених працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, усні пояснення особи фіксуються в протоколі. Письмові та речові докази надані та отримані під час надання усних пояснень, долучаються до протоколу.</p> <p>11. Працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення мають право здійснювати аудіо- або відеозапис пояснень, про що повідомляється особі, яка надає усні пояснення та робиться відмітка у протоколі.</p> <p>12. Протокол складається в одному примірнику та підписується уповноваженими працівниками Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, які були присутні під час отримання усних пояснень.</p> <p>13. Протокол підписується особою, яка надала усні пояснення. При відмові особи від підписання протоколу уповноважені працівники Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень, що здійснювали відбір усних пояснень, засвідчують це відповідним записом за своїми підписами в протоколі.</p> <p>14. Особа має право надавати зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу. Особі, яка надала пояснення, надається копія протоколу, за виключенням додатків до нього”;</p>	<p>11. Усні вимоги, у тому числі запитання уповноважених працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, усні пояснення особи фіксуються в протоколі. Письмові та речові докази надані та отримані під час надання усних пояснень, долучаються до протоколу.</p> <p>12. Працівники Антимонопольного комітету України, його територіального відділення мають право здійснювати аудіо- або відеозапис пояснень, про що повідомляється особі, яка надає усні пояснення та робиться відмітка у протоколі.</p> <p>13. Протокол складається в одному примірнику та підписується уповноваженими працівниками Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, які були присутні під час отримання усних пояснень.</p> <p>14. Протокол підписується особою, яка надала усні пояснення. При відмові особи від підписання протоколу уповноважені працівники Антимонопольного комітету України, його територіальних відділень, що здійснювали відбір усних пояснень, засвідчують це відповідним записом за своїми підписами в протоколі.</p> <p>15. Особа має право надавати зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу. Особі, яка надала пояснення, надається копія протоколу, за виключенням додатків до нього.</p> <p>16. Особа має право на відшкодування витрат, пов’язаних з викликом для надання усних пояснень.</p> <p>17. За особами, яких викликають для надання пояснень, зберігається у встановленому порядку середній заробіток за місцем роботи за час їх відсутності у зв’язку з явкою для надання усних пояснень. "</p>	
<p>40)У статті 56: Частину п'яту викласти у такій редакції</p> <p>"5. За кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу. Розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням органу Антимонопольного комітету України.</p>	<p>Частину п'яту викласти у такій редакції</p> <p>"5. За кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу. Розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням органу Антимонопольного комітету України.</p>	<p>Запропоновані зміни до абзацу третього частини п'ятої не виключають інтерпретації, що пеня може бути нарахована в період між винесенням рішення апеляційним судом та відкриттям касаційного провадження.</p>

<p>У разі прострочення сплати періодичного штрафного платежу пеня не застосовується.</p> <p>Нарахування пені зупиняється з дня відкриття провадження господарським судом у справі про визнання недійсним рішення органу Антимонопольного комітету України до набрання судовим рішенням законної сили, крім випадків зупинення господарським судом виконання рішення.</p> <p>Нарахування пені зупиняється на час розгляду органом Антимонопольного комітету України заяви особи, на яку накладено штраф, про перевірку чи перегляд рішення у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції";</p>	<p>У разі прострочення сплати періодичного штрафного платежу пеня не застосовується.</p> <p>Нарахування пені зупиняється на час оскарження рішення органу Антимонопольного комітету України, яким накладено штраф, до набрання рішенням господарського суду законної сили, а у разі оскарження такого рішення в касаційному порядку – до дня набрання чинності рішенням суду касаційної інстанції.</p> <p>Нарахування пені зупиняється на час розгляду органом Антимонопольного комітету України заяви особи, на яку накладено штраф, про перевірку чи перегляд рішення у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції";</p>	<p>Відповідно до законопроекту нарахування пені зупиняється до набрання судовим рішенням законної сили.</p> <p>Відповідно до статті 284 ГПК <i>"Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дня її прийняття."</i></p> <p>Таким чином, використовуючи буквальный підхід до тлумачення, який вкорінився в судовій практиці щодо строків зупинення дії рішення АМК, нарахування пені зупиняється з дня відкриття провадження господарським судом у справі до винесення постанови суду апеляційної інстанції.</p> <p>Комітет АПУ вважає, що такий підхід все ще не дозволяє компаніям ефективно реалізувати своє право на захист та доступ до суду з огляду на таке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • судове оскарження може розглядатися як матеріальний ризик, оскільки, у разі, якщо остаточне рішення суду буде на користь АМК, штраф компанії за період розгляду справи може фактично подвоїтися за рахунок нарахування пені. Для уникнення ризику, компанії відмовляються від реалізації свого права на доступ до суду, що робить таке право ілюзорним; • для мінімізації матеріального ризику в ході оскарження компанія може: <ul style="list-style-type: none"> - сплатити штраф до або в ході судового розгляду. При цьому виведення значних коштів з господарського обороту може завдати значних збитків, а їх повернення (у разі якщо суд стане на бік компанії) потребуватиме додаткових витрат, та, можливо, подальших судових спорів. - скоротити час на підготовку обґрунтування оскарження з метою зменшення кількості днів, за які нараховуватиметься пеня, що може негативно вплинути на формування та
---	--	--

			<p>донесення позиції компанії суду і кінцеві результати розгляду.</p> <p>Також, тривалість періоду між розглядами в апеляційній та касаційній інстанціях визначена законом і на практиці значна його тривалість не залежить від сторін, а, скоріше, від завантаженості судів, накладення пені за певних умов (тривала передача матеріалів справи, тривале відкриття провадження тощо. В такому разі нарахування пені може порушувати основоположний принцип <i>nullum poena sine culpa</i> (немає покарання без вини).</p> <p><u>Пропонуємо доповнити положення уточненням, яке унеможливіє тлумачення положень Закону так, що пеня може нараховуватися в період між розглядом справи в апеляційній та касаційній інстанціях.</u></p>
--	--	--	--